

Kommunal- og distriktsdepartementet

Deres referanse: 25/3624**Vår referanse:** 2026/23**Dato:** 27.01.2026**Publikasjonsnr.:** NIM-H-2026-004

HØRINGSUTTALELSE

Forslag til endringer i forskrift om tilskudd til boligtiltak

Vi viser til departementets høringsbrev av 05.12.2025 med forslag til endringer i forskrift om tilskudd til boligtiltak.

Det fremgår av § 1 i forslaget at formålet med tilskudd til leieboerorganisasjoner bl.a. er å bidra til å bedre den nasjonale minoriteten romers bosituasjon. NIM hilser etableringen av en tilskuddsordning som skal bidra til å bedre bosituasjonen for romer velkommen. I høringsnotatet begrunnes forslaget bl.a. med at: «Mange norske romer opplever store utfordringer med marginalisering, levekår og diskriminering, blant annet på boligmarkedet. Vanskelige bosituasjoner og hyppig flytting går utover skolegangen til barna».

Etter forslagens § 6 kan leieboerorganisasjoner få tilskudd til å bedre romers bosituasjon «med juridisk veiledning og boligsosial innsats. Det er forutsatt at prosjekter har dialog og samarbeid med relevante aktører.»

Det er ikke nærmere presisert hva den juridiske veiledningen kan omfatte, men utfra formålet med og begrunnelsen for tilskuddsordningen, er det naturlig at den omfatter juridisk veiledning til romer som omfattes av tilskuddsordningen. Dette underbygges av at norske romer er en gruppe som kan ha særskilt behov for juridisk veiledning. I Meld. St.12 (2020-2025) Nasjonale minoriteter i Norge, står det: «Mye tyder på at levekårene for romer i Norge i dag er langt dårligere enn i befolkningen for øvrig. Flere familier er preget av komplekse og vanskelige livssituasjoner og fattigdom på grunn av løse arbeidsforhold og uforutsigbar økonomi. Flere voksne romer er funksjonelle analfabeter. Mange romer har fått liten skolegang, men flere

voksne melder om at de ønsker å gå på skole og få fast arbeid.»¹ Det bør derfor vurderes å klargjøre bestemmelsens omfang i forslaget.

Etter forslaget § 6 er det «forutsatt at prosjekter har dialog og samarbeid med relevante aktører.» Her bør det presiseres at denne dialogen og samarbeidet også omfatter norske romer som omfattes av tilskuddsordningen.

I Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter (rammekonvensjonen), som Norge ratifiserte i 1999, skal partene etter artikkel 15 skape de forutsetningene som er nødvendige for at personer som tilhører nasjonale minoriteter sikres effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem. I «Explanatory report» til konvensjonen, som Ministerkomiteen vedtok å publisere da de vedtok konvensjonen, heter det bl.a. at man i gjennomføringen av artikkel 15 bl.a. kan treffe tiltak «.. involving these persons in the preparation, implementation and assessment of national and regional development plans and programmes likely to affect them directly.»

Det er en omfattende praksis med anbefalinger om gjennomføring av denne bestemmelsen fra ekspertkomiteen («Advisory Committee»), som overvåker rammekonvensjonen. I den forbindelse har komiteen uttalt seg om momenter som det bør legges vekt på for å sikre at deltakelsen fra nasjonale minoriteter er effektiv. Komiteen har «not only examined the means which promote full and effective equality for persons belonging to national minorities: it has also taken into account their impact on the situation of the persons concerned and on the society as a whole.»²

Nim foreslår på denne bakgrunn at det presiseres i forskriften at den juridiske veiledningen omfatter veiledning til norske romer som omfattes av tilskuddsordningen. I § 6 bør det etter «... forutsatt at prosjekter har dialog og samarbeid med relevante aktører» legges til: «herunder med norske romer som omfattes av tilskuddsordningen.»

¹ Meld.St.12 (2020-2021) Nasjonale minoriteter i Norge, pkt. 3.4.

²

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800bc7e8>

Vennlig hilsen

for Norges institusjon for menneskerettigheter

Gro Nystuen

Ass. direktør

Petter F. Wille

Spesialrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.